

Det Store Korstog

Der findes en række steder i Europa, der for den militærhistorisk interesserede næsten antager pilgrimsrejsens karakter; steder, man bare må se. I min optik gælder det for eksempel **München** og **Nürnberg** i Sydtykland, hvor det Tredje Riges vugge stod; det gælder de dybe skove i det tidligere Østprøjsen og hovedkvarteret **Wolfsschanze**, hvor oberst von Stauffenberg forsøgte at dræbe Føreren; det gælder **Peenemünde** ved Østersøen og de dystre klippehuler **Mittelbau-Dora** ved Nordhausen, hvor 'gengældelsesvåbnene' V1 og V2 blev produceret; det gælder **Berlin**, centrum i Naziriget, der på sit højdepunkt strakte sig fra Nordkap i nord til ørkenen i syd og fra Stalingrad i øst til den franske Atlanterhavskyst, og hvor Anden Verdenskrig fandt sin europæiske afslutning med Hitlers selvmord, og det gælder ikke mindst invasionsstrandene i **Normandiet**, hvor dramaet om D-dag udspillede sig i sommeren 1944; tofrontskrigen blev en realitet, og det sidste søm dermed slået i Tusindårsrigets kiste.

Illustration: Nogle tal fra D-dag, der i alle aspekter var et meget stort forehavende.

Da Hitler i efteråret 1943 satte Feltmarskal Erwin Rommel, den legendariske 'Ørkenræv', i spidsen for det tyske invasionsforsvar i Normandiet, kom der skred i tingene. Indtil da havde Atlantvolden mest været et glansbillede, dygtigt tegnet af Goebbels og beregnet til at indgyde ro og fortrøstning i baglandet, samt forsøge at virke afskrækkende på de Allierede. Der var langt fra de pralende plakater med endeløse rækker af kanoner bag svære betonmure, bemandede med ariske SS elitestyrker, til virkeligheden på Europas strande.

Det krigeriske navn til trods var 'Atlantvolden' i realiteten en tynd linie af spredte befæstninger fra Nordkap til den spanske grænse, udstyret med bedagede kanoner af forskellig kalibrer, erobret under felttogene i øst og vest og med en beskeden mængde ammunition til hver. Tilmed bestod bemanningen hovedsageligt af 2. klasses tropper, da de mest erfarne og kampduelige tyske soldater havde fuldt op at gøre med at holde Østfronten mod den Røde Hær.

Foto: Tjekkiske pindsvin på en strand i Normandiet. Der er ikke megen lighed med plakaten uigennemtrængelige, betonstøbte Atlantvold.

“Hauptkampflinie ist der Strand!”

Rommel, der faktisk startede sin inspektionstur af volden i Danmark [<https://bit.ly/3YwPZLX>], indså hurtigt dette og iværksatte en række initiativer til at styrke forsvaret. Da hans mobile reserveenheder var få og små og faktisk ikke særligt mobile, og ressource- og mandskabssituationen således ikke tillod den nødvendige dybde i forsvaret bag linien, måtte denne skabes foran. Hans filosofi var simpel; invasionsstyrkerne måtte stoppes 'på stranden'. Hvis de Allierede først fik skabt et brohoved, var slaget tabt for Tyskland.

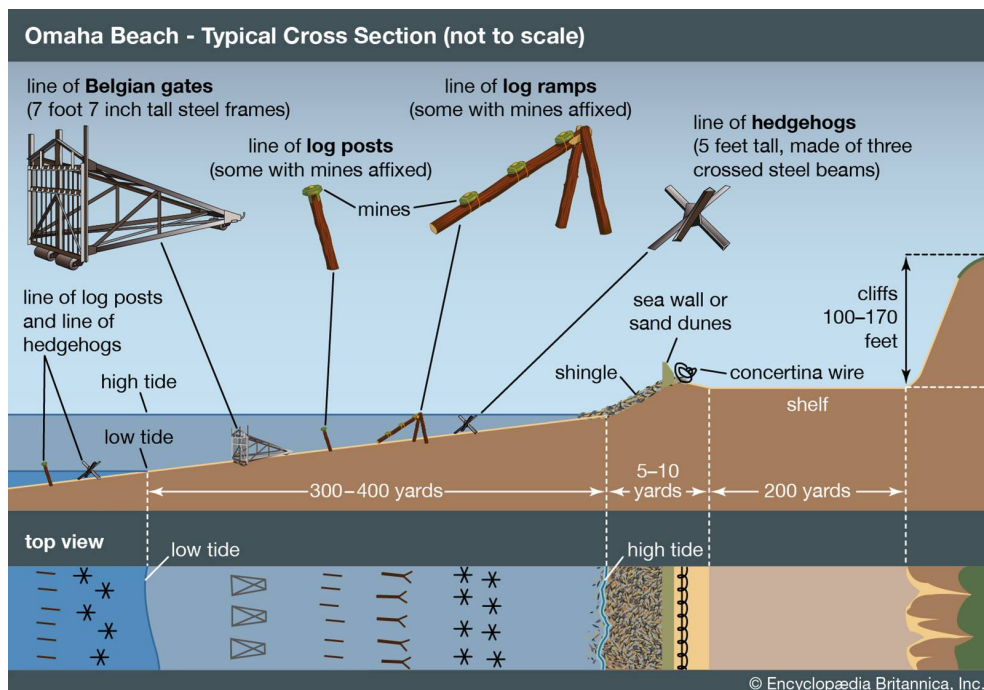

Illustration: Forskellige typer forhindringer og deres placering på stranden. Grafikken giver et godt billede af tidevandsforskellen og den indvirkning det har på forhindringernes synlighed.

Med mottoet ”Stranden er hovedkamplinien!” lod Rommel derfor forstranden, der i Normandiet ved ebbe kan blive mange hundrede meter bred, forsyne med pæle, der blev banket eller spulet ned i sandet og forsynet med sprængladninger på toppen i form af granater eller panserminer; såkaldte *'Rommel-asparagus'*. Filosofien var, at fjenden ville komme ved højvande for at kunne sætte soldaterne af så tæt på befæstningerne som muligt, og at landgangsbådene så i stort tal ville blive sprængt af minerne.

Foto: Rommel-asparges spules ned. På toppen kunne monteres en 'tallerkenmine' eller evt. en tilvirket artillerigranat. Foto: Bundesarchiv.

Når man retrospektivt vurderer Atlantvoldens betydning under D-dag, og dens manglende evne til at holde de Allierede tilbage, bør man samtidig erindre sig, at den jo strakte sig over tusinder af kilometer og selvom den omfattede over 15.000 bunkeranlæg [heraf omkring 1700 egentlige bunkere i Danmark], var det således et meget langt stykke at befæste.

Selvom der medgik så meget beton, at man kunne bygge 270 skyskrabere som Empire State Building og så meget stål, at det kunne strække til 160 Eiffeltårne, rakte det alligevel kun til enkelte større fæstningsområder. Størstedelen af den lange kyststrækning var kun svagt befæstet, og når Atlantvolden ikke kunne leve op til forventningerne, skyldtes det blandt andet dens enorme udstrækning.

Lignende forhold gjorde sig gældende for bemanningen. På papiret rådede von Rundsted over to Armegrupper [B, G], svarende til 58 divisioner eller tæt ved en million mand. Disse skulle imidlertid spredes ud over mere en 3000 km kystlinie og tropperne var tillige af stærkt svingende kvalitet. Hele brigader bestod af soldater med forskellige, kroniske lidelser, andre af ældre mænd og unge knægte, og en god del af resten var fra 'Ost Bataljone'; russiske krigsfanger lokket eller presset i tysk uniform.

Ikke ligefrem det materiale kommandosoldater er gjort af.

Foto: En 'spansk rytter', pigtråd, et 'tjekkisk pindsvin' i midten og 'belgiske havelåger'; en Første Verdenskrigs anti-tank hindring og et krigsbytte, der fandt anvendelse som undervandshindring.

Hele foretagendet var egentlig - hvad Rommel også hemmeligt erkendte - en håbløs kamp mod klokken, hvor manglende ressourcer og en infrastruktur, der sammen med Allieret bombing af veje og jernbaner, gjorde al transport af materialer til et mareridt. Til trods herfor lykkedes det faktisk at opsætte en del hindringer, der gjorde livet surt for landgangsstyrkerne på D-dag.

En af Rommel's styrker var nemlig fantasi og innovation og anvendelse af lokale materialer, eksempelvis pælene og de improviserede sprængladninger. Han, der oprindeligt ville have været ingeniør, kom selv med udkast til mange slags hindringer.

Foruden 'aspargesene' blev strandene spækket med belgiske 'havelåger'; tjekkiske 'pindsvin' og kilometervis af pigtråd, og overalt blev der lagt miner. Rommel's mål var op til hundrede millioner, men på D-dag var 'kun' 6.500.000 blevet lagt.

Allierede forberedelser

I erkendelse af at en invasion på det europæiske fastland ville blive nødvendig for at nedkæmpe Nazityskland, var forberedelserne til D-dag begyndt længe før denne løb af stablen. En planlægningsgruppe døbt 'Cossac' var blevet nedsat allerede i 1942 for at komme med et opdrag til denne krigens største enkeltopgave. Gruppen blev ledet af den britiske generaløjntant F. E. Morgan, og første prioritet var selvsagt at bestemme landingsstedet.

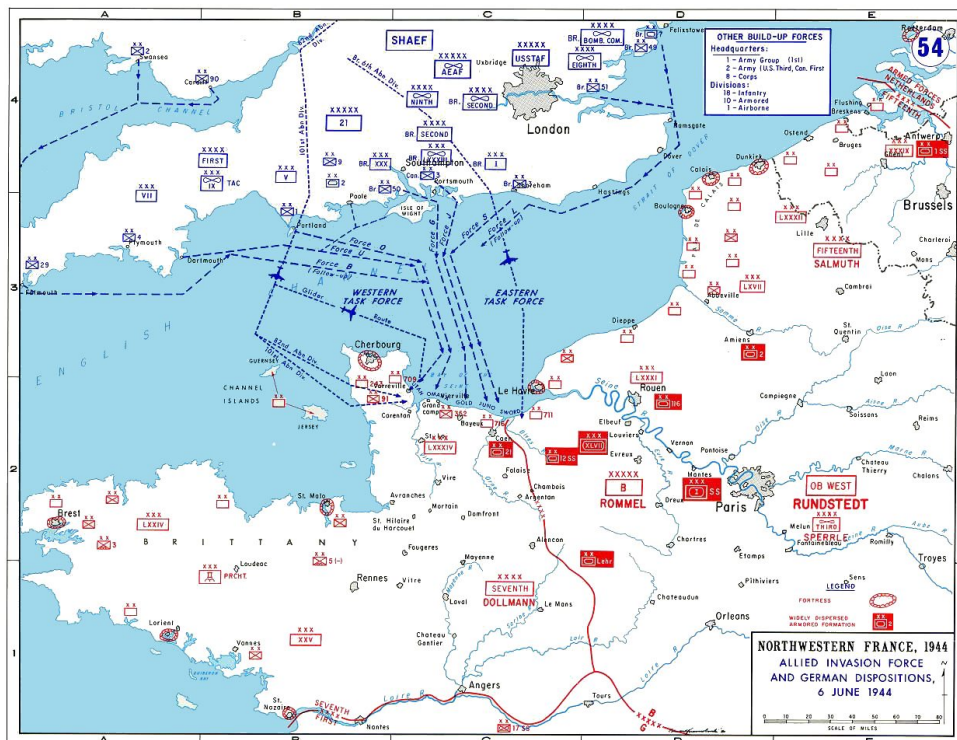

Illustration: Kort over invasionsområdet.

Den danske vestkyst var kortvarigt inde i billedet [se litteraturlisten], men blev opgivet sandsynligvis på grund af afstanden, der ville gøre jagerdækning meget vanskelig, og opmærksomheden samlede sig om forskellige steder på den franske kyst, hvoraf man som bekendt valgte Normandiet.

Som Danmarks vestkyst frembyder Seinebugten flade sandstrande med hurtig adgang til baglandet, og området er stort nok til, at flere brohoveder kan etableres samtidigt, og dermed tvinge fjenden til at splitte sine panserstyrker op i et eventuelt modangreb.

På negativsiden frembød området ikke den nødvendige, større havn, bortset fra Cherbourg på Cotentin-halvøen (hvilket var målet for UTAH-styrkerne), men det problem blev løst på anden vis.

“Usædvanlige problemer kræver usædvanlige løsninger...”

At have rådighed over en havn til forsyninger er en betingelse for en succesfuld invasion, men efter det katastrofale Dieppe raid i 1942 opgav man fra Allieret side enhver tanke om at foretage landgang ved en af havnene på den franske kyst, idet disse var alt for godt forsvaret. Efter mange overvejelser – hvor den danske vestkyst også var inde i billedet – faldt valget på Normandiets brede sandstrande, og så måtte man løse forsyningsproblemet på anden vis.

Denne strategi havde imidlertid også sine problemer, og et af de første spørgsmål var, om landgangen skulle finde sted ved flod eller ved ebbe. En landgang ved højvande ville tillade at sejle tropperne op under næsen på fjenden, men til gengæld ville alle Rommel's forstrandshindringer være skjult af vandet og kræve mange ofre. Ved en landgang ved lavvande ville disse hindringer være synlige, men til gengæld skulle tropperne under fjendeild krydse en strand, der sine steder kunne være op til en kilometer bred.

Foto: Blotlagte 'asparges' og tjekkiske pindsvin. Bemærk panserminerne på toppen af pælene.

Man valgte som bekendt den sidste løsning, der også faldt sammen med et angreb i den tidlige morgenstund; fra Arilds tid et foretrukket tidspunkt, hvor fjendens soldater enten sover eller er trætte og forvågede.

For at imødegå tyskernes hindringer, som man via agenter i den franske modstandsbevægelse og gennem luftrekonoscering havde godt kendskab til, havde man udviklet en række specialiserede køretøjer til at løse hvert sit problem. Officeren, der blev sat i spidsen for dette projekt hed Percy Hobart, og de mange underlige maskiner, der kom ud af det, blev derfor kendt som 'Hobart's Funnies'.

Foto: Nogle af Hobarts Funnies. Øverst til venstre, Sherman DD tanks, der kunne sejle ved egen kraft. Til højre en tank, der kan lægge et bundt pæle [faskiner] i f.eks. en anti-tank grav, så andre køretøjer kan køre over. Nederst til venstre en Churchill Crocodile, der var en kørende flammekaster og til højre en 'Bobbin' tank, der kunne lægge sin egen vej foran sig, hvor underlaget var for blødt til at bære en kampvogn.

Hans 'Funnies' omfattede blandt andet en tank, der kunne sejle; en, der kunne lægge sin egen vej foran sig; en bulldozer på et kampvognschassis; en, der kunne lægge en bro over mindre vandløb; en, der kunne fylde grøfter og tankgrave; en, der kunne rydde miner, en, der kunne lægge store sprængladninger op ad en bunker og en, der essentielt var en kørende flammekaster – og flere andre.

Læs om dem her: <https://bit.ly/3cAQ4HK>

Forsyningsproblemet

Da man nu havde afstået fra den umiddelbart oplagte løsning at angribe og erobre en fransk havn, idet disse som nævnt var alt for godt forsvaret, stod man med et forsyningsproblem. Invasionsstyrken ville hurtigt have opbrugt sine medbragte ressourcer under angrebet og måtte forsynes med alt fra ammunition til dåsemad; alt sammen ting, der skulle sejles over Kanalen og landsættes på den franske kyst.

Løsningen var lige så enkel som den var genial; tag havnen, eller rettere havnene med hjemmefra. I hælene på invasionsstyrkerne blev to store kassekonstruktioner slæbt over Kanalen og samlet med bølgebrydere, adgangsveje osv. ved henholdsvis Omaha Beach og ved Arromanches.

Læs om de tekniske detaljer her: <https://bit.ly/2PY1kGR>

Foto: Konstruktion af Mulberry i Surry Docks i april 1944 til venstre og til højre installeret ud for Arromanches i juni. Et fantastisk stykke ingeniørkunst du kan se resterne af den dag i dag.

Kodenavnet for disse konstruktioner var 'Mulberry', og det vakte nogen bekymring da dette ord, sammen med andre af Invasionens kodeord, bl.a. 'Overlord' og 'Omaha', optrådte i en kryds og tværs i avisen Daily Telegraph i maj 1944, blot en måned inden D-dag. Skaberen af disse krydsord, en pensioneret skolelærer, blev forhørt af MI5, og det viste sig hurtigt, at der ikke var tale om spionage, men rene tilfældigheder.

Foto: Stranden ved Arromanches i 1945 og i 2004. Det er en helt surrealistisk oplevelse at gå mellem resterne af den store pontonbro.

Havnen ved Omaha blev ødelagt under en storm et par uger senere, mens den ved Arromanches, kaldet Port Winston, over de næste fem måneder var en uvurderlig hjælp under forsyning af invasionshæren. Resterne af havnen kan ved lavvande endnu ses ud for kysten (og på Google Earth).

PLUTO

En invasionshær skal jo også bruge brændstof i store mængder og man var i den Allierede overkommando bekymret for, om tankskibe skulle blive generet af dårligt vejr eller blive mål for tyske ubåde. Resultatet af overvejelserne blev kendt som 'PLUTO'; en række rørledninger [Pipe Lines Under The Ocean], der blev lagt over Kanalen for at sikre en stabil forsyning af brændstof. Imidlertid gjorde en række indledende problemer med lægningen af rørledningerne, der vejede 46 ton pr. mile, at disse først var operative på et tidspunkt, hvor Paris var blevet befriet og de Allierede godt på vej mod Tyskland.

I denne lille film starter omtalen af PLUTO ved [3:35]:

<https://bit.ly/3hIWzeb>

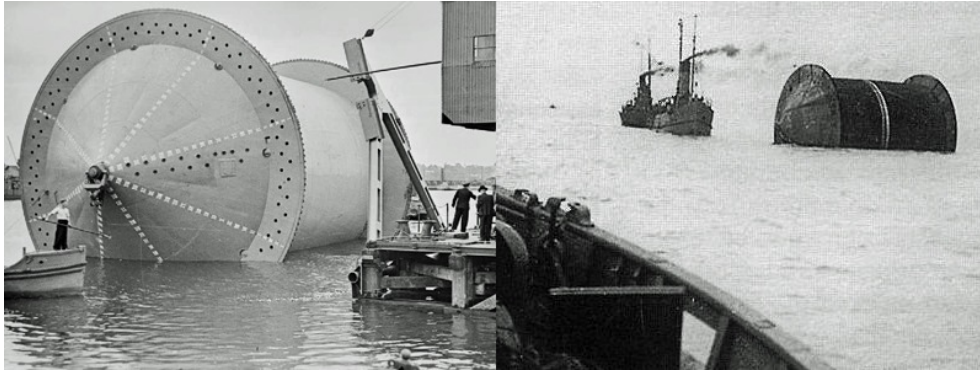

Foto: Flyde hjul til PLUTO, i havn og under udlægning. Det venstre billede giver et godt indtryk af projektets størrelse.

Sammen med Mulberry havnene var PLUTO en medvirkende faktor for Invasionens succes, om end de aldrig kom til at levere mere end en tiendedel af den totale mængde brændstof brugt under kampagnen. Resten blev leveret pr. skib eller i Jerrycans ad luftvejen.

4. juni, 1944, D-dag

Stalin havde længe plaget Roosevelt og Churchill om aflastning gennem et angreb i vest, der ville tvinge Hitler ind i en tofrontskrig, og med en succesfuld landgang i Normandiet, kombineret med den Røde Hærs fremgang i øst, ville Det Tredje Riges skæbne de facto være beseglet.

Vældige styrker var samlet i Sydengland, hvor mere end 150.000 mand ville krydse Kanalen i 5000 skibe som den første bølge af de i alt to millioner tropper, der var øremærket til Invasionen. Forud for landgangen ville en styrke på 1200 fly foretage indledende angreb på Atlantvolden for at 'bløde fronten op' inden hovedangrebet.

Foto: Omaha Beach efter landgangen og sikring af brohovedet; tropper og materiél strømmer i land.

Alt dette er væk i dag, men når du går på stranden, kigger op mod klitterne, kniber øjnene lidt sammen – og har bare en lille smule fantasi – så er det ikke svært at forestille sig det syn, der mødte 'the Greatest Generation' da de gik i land den morgen i juni 1944.

Det er en oplevelse for livet...

Er du en War Traveller?

Som sagt, så er et besøg i Normandiet tæt på at være obligatorisk for den militærhistorisk interesserede. Området er pakket med historie, og på vejen – hvis du er i bil – kan du passende besøge **Dunkirk**, hvor den gigantiske evakuering af 350.000 britiske og franske tropper fandt sted i 1940 og Dieppe, hvor det dristige raid i 1942 – af nogle historikere set som en generalprøve før Invasionen – mislykkedes katastrofalt, og halvdelen af angrebsstyrken, 3500+, blev dræbt, sårede eller taget til fange.

Et andet stop bør være ved **Pegasusbroen** over Ornekanalen, hvor Major Howard og hans kommandotropper landede i svævefly næsten på brorampen og indtog den vigtige bro efter en kort ildkamp. Den originale bro – med skader – er bevaret tæt ved den ny, og der finder du også **Café Gondree**, det første franske hus der blev befriet under invasionen. Den kan du drikke en kop kaffe eller en drink, og måske du endda bliver betjent af Arlette Gondree, kendt som 'Madame', som var fem år gammel, da Major Howard og hans folk bankede på med et 'Bonjour'.

Foto: St. Mere Église d. 6. juni 1944, amerikanske soldater skyder mod kirketårnet, måske efter en sniper. John Steele, bazookaskytte i 82' Airborne [faldskærmssoldaten, der hang fast i kirketårnet], her peger han under en af de mange årssdage for D-dag op mod kirketårnet, hvor han ved skæbnens ugunst kom til at hænge fast. Dukken, man hvert år hænger op, hvor Steele hang og spillede død dengang.

Mange oplevelser venter dig, og du vil bevæges, når du står ved kirken i **St. Mere Église**, hvor amerikanske faldskærmssoldater ved et skæbnesvangert uheld landede midt imellem tyske tropper og føle historiens vingesus, når du går ved **Omaha Beach** og står ved monumentet for D-dag.

Tager du til **Pointe du Hoc**, hvor 2. Rangers blev decimerede under forsøget på at forcere de stejle klinter, vil du med ærefrygt betragte det bombe-kuperede område, der har stået stort set urørt siden krigen og igen føle suset ved batteriet **Longues sur Mer**, hvor kanonerne endnu står i kasematterne.

Du måber, når du oplever tidevandsforskellen og ser, hvor bred stranden bliver ved ebbe, og du kan gå mellem resterne af pontonbroen til **'Port**

Winston'. Du vil frydes over områdets mange gode museer og du bliver lidt stille, når du ser de 10.000 hvide kors på kirkegården i **Colleville-sur-Mer**.

Foto: Den amerikanske kirkegård ved Colleville-sur-Mer. Her hviler omkring 10.000 unge soldater - og en general.

Og en anden invasion, 900 år tidligere...

Lige et hint; når du/I nu er i området, ville det da være synd og skam ikke at slå vejen forbi Bayeux og se det verdensberømte broderi, **Bayeux-tapetet**, der næsten som en tegneserie skildrer Wilhelm Erobrerens invasion af England i 1066 [Den eneste invasion af de britiske øer, der lykkedes].

Tapetet, der er 70 meter langt, er formentlig broderet engang i 1400-tallet og undgik på et hængende hår at havne i SS-hænder under krigen. Det udstillet i en montre, hvor man kan se det i sin helhed, og du får udleveret ørebøffer, til en guidet tur – på dansk!

Foto: Bayeux-tapetet og Calvados. To meget franske ting.

Et besøg hos en af egnens mange Calvados-bønder hører næsten også med i programmet. Hver gård brænder den stærke æblebrændevin efter deres egen families gamle opskrift, og de er som regel ikke fedtede med smagsprøver.

A bridge too far

Nu skal jeg jo passe på, at dette ikke udvikler sig, men lige et sidste hint. Vejen – ud eller hjem – kan med fordel gå over **John Frost Bridge** i den hollandske by Arnhem. Har du set den stjernespækkede 1977 blockbuster 'A Bridge Too Far' [Broen ved Arnhem], så ved du, hvad jeg snakker om. Har du ikke set filmen, så er du gået glip af noget, du bør rette op på inden du tager afsted. Anmeldelse her: <https://bit.ly/3f0KoHL>

DER ER I SANDHED MEGET AT SE i Normandiet og meget at researche inden turen; meget mere end jeg er kommet omkring her. Der er mange hoteller at bestille og mange snirklede veje at finde rundt på, mens du leder efter målene. Al skiltning er selvfølgelig på fransk, og forvent ikke, at du møder så mange igen, der taler engelsk.

Hvis det forekommer overvældende, så er der jo den mulighed at overlade alle arrangementer og bekymringer til de professionelle og foretage rejsen under ledelse af kyndige guides, der er uddannede historikere og for manges vedkommende også har en militær baggrund.

Foto: Omaha Beach i Normandiet. Begge monumenter, det 'gamle', der blev rejst på tiårsdagen og det nye fra 2004, der blev rejst på selve stranden, kan skimtes i baggrunden. Foto: Tom Philbert, Cultours.

Jeg taler selvfølgelig om CulTours, som jeg har rejst med mange gange (dog ikke til Normandiet), og som jeg til enhver tid kan anbefale. Rejserne til Normandiet finder sted i 2023 sted i april (!), juli og september, og du finder oplysninger her: <https://bit.ly/3IVIF6U>

Er CulTours det store dyr på savannen militærhistorisk set, så er jeg imidlertid på det seneste blevet opmærksom på operatøren Historiske

Rejser. I juni tilbyder de denne rejse, der inkluderer Normandiet i en bredere tematiseret rejse om krigsafslutningen: <https://bit.ly/3ytmbFz>

Hvordan du nu end arrangerer dig; en rejse til Normandiet og D-dag fortryder du ikke!

Litteratur

Ambrose, Stephen: **D-dag. 6. juni 1944**, © 1994 Borgen

Beevor, Anthony: **D-dag, Kampen om Normandiet**, © 2009 Lindhardt & Ringhof

Granov, Torsten: **D-dag – optakten, dramaet og efterspillet**, © 2001 CulTours.

Christensen, Arne Bonvig: **Invasion i Danmark?**, © 1976 Odense Universitetsforlag

Links

Rommel's inspektionstur i Danmark: <https://bit.ly/3YwPZLX>

D-day, US Army: <https://www.army.mil/d-day/>

D-day Overlord: <https://www.dday-overlord.com/en/>

D-dag Guide: <https://www.cultours.dk/rejse/normandiet-d-dag/>

Film

Ike, countdown to D-day (2004): <https://www.imdb.com/title/tt0401504/>

Den Længste Dag (1962): <https://www.imdb.com/title/tt0056197/>

Saving Private Ryan (1998):

https://www.imdb.com/title/tt0120815/?ref_=nv_sr_srsg_0

Efterskrift

Overskriften ”Det Store Korstog” er taget fra den ordre, General Dwight D. Eisenhower sendte tropperne af sted med d. 5. juni 1944:

Soldiers, Sailors, and Airmen of the Allied Expeditionary Force!

You are about to embark upon the Great Crusade, toward which we have striven these many months. The eyes of the world are upon you. The hope and prayers of liberty-loving people everywhere march with you. In company with our brave Allies and brothers-in-arms on other Fronts, you will bring about the destruction of the German war machine, the elimination of Nazi tyranny over the oppressed peoples of Europe, and security for ourselves in a free world.

Your task will not be an easy one. Your enemy is well trained, well equipped and battle-hardened. He will fight savagely.

But this is the year 1944! Much has happened since the Nazi triumphs of 1940-41. The United Nations have inflicted upon the Germans great defeats, in open battle, man-to-man. Our air offensive has seriously reduced their strength in the air and their capacity to wage war on the ground. Our Home Fronts have given us an overwhelming superiority in weapons and munitions of war, and placed at our disposal great reserves of trained fighting men. The tide has turned! The free men of the world are marching together to Victory!

I have full confidence in your courage, devotion to duty and skill in battle. We will accept nothing less than full Victory!

Good luck! And let us beseech the blessing of Almighty God upon this great and noble undertaking.

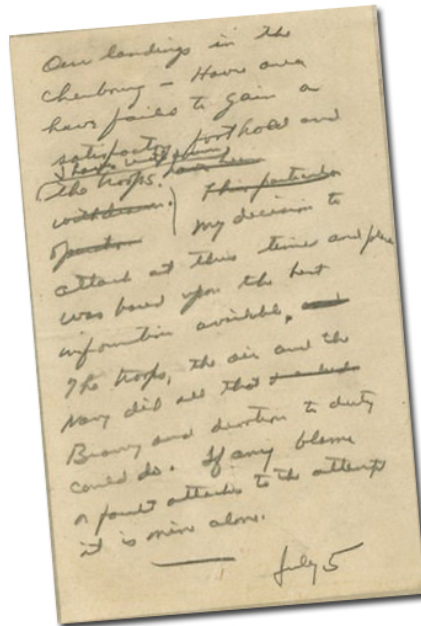
[National Archives, Washington, USA]

SET MED NUTIDIGE øjne forekommer succesen ved D-dag næsten som en selvfølgelig ting; vi, de ’gode fyre’ kunne selvfølgelig sagtens slå de ’slemme fyre’, Nazisterne, ligesom de gode altid vinder i Hollywood film.

Ydermere havde de Allierede jo samlet en overvældende styrke. I juni 1944 stod mere end 2.800.000 kampberedte i England, og en armada på mere end 4000 skibe og 1200 fly var klar til at bære dem over den engelske kanal og overvælde de tyske tropper; det var den største landgangsoperation i menneskehedens historie.

Det er imidlertid aldrig nogen nem sag at angribe tropper i faste stillinger, beskyttet bag beton og stål, og operationen var langt fra garanteret succes. Selvom det skulle lykkes at få fodfæste på Normandiets kyst, så frygtede man, at tabstallene ville blive enorme; nogle prognoser spåede, at op imod 70 % af landgangstropperne ville blive dræbt.

Faktisk var hele foretagendet så risikabelt, at den øverstbefalende, den amerikanske general Dwight D. Eisenhower, plaget af bekymring for en fiasko, efter tropperne var sendt af sted skribede et hurtigt udkast til en pressemeddelelse, hvori han beklagede, at landgangen var slået fejl og samtidig tog skylden på sin kappe.

Our landings in the
Cherbourg - Havre area
have failed to gain a
satisfactory foothold and
I have withdrawn the
troops. My decision to
attack at this time and place
was based upon the best
information available, and
the troops, the air and the
Navy did all that bravery and devotion to duty
could do. If any blame
or fault attaches to the attempt
it is mine alone.
July 5

Illustration: Eisenhower's håndskrevne notat, der skulle offentliggøres, hvis Invasionen slog fejl. Bemærk dateringen [5 juli], der utvivlsomt er en hastværksfejl. Teksten lyder; "Our landings in the Cherbourg-Havre area have failed to gain a satisfactory foothold and I have withdrawn the troops. My decision to attack at this time and place was based upon the best information available. The troops, the air and the Navy did all that bravery and devotion to duty could do. If any blame or fault attaches to the attempt it is mine alone."

Ikke desto mindre, som vi ved, så lykkedes det under store ofre – om end tabstallene aldrig nåede de mest dystre prognoser – at få et solidt fodfæste, og hen under aften var brohovedet sikret og invasionen i Europa en realitet.

Mindre end et år senere lå det Tredje Rige i ruiner – sammen med en stor del af Europa – men Nazismen var nedkæmpet, og de Allierede kunne nu vende blikket mod verdenskrigens sidste skueplads; Japan.

Men det er en historie, der kan fortælles en anden gang...